

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	IFR - FACULTATEA DE DREPT
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihologie judiciară					
2.2 Coordonator de disciplină	Specialist Dr. DANIELA-GEORGETA BULIGA					
2.3 Cadru didactic activități aplicative						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare*	V	2.7 Regimul disciplinei** Op

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr ore din planul de învățământ*				3.6 Total
3.2 AI	3.3 SF	3.4 ST	3.5 L/P	
28	14	0	0	
*AI – Activități de autoinstruire, SF – Seminar față în față, ST – Seminar în sistem de tutorat, L/P – Activități aplicative				
Distribuția fondului de timp				ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele				19
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren				0
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri				10
Tutoriat				0
Examinări				4
Alte activități				0

3.7 Total ore studiu individual*	33
3.8 Total ore pe semestru	75
3.9 Numărul de credite	3

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

5. Condiții de desfășurare a activităților didactice (dacă este cazul)

6. Obiective

- Însușirea și aplicarea unor concepte și modele paradigmactice actuale din psihologie în contextul activității judiciare.
- Realizarea distincției între știință și pseudoștiință în psihologia judiciară;
- Cunoașterea proceselor psihice de prelucrare a informației și aplicarea teoriilor cognitive referitoare la percepție, atenție, memorie, gândire și decizie în contextul activității judiciare;
- Cunoașterea distorsiunilor cognitive și a implicațiilor acestora în practica judiciară;
- Înțelegerea factorilor psihologici care influențează declarațiile martorilor și a efectelor sugestibilității în context legal;
- Analiza relației dintre personalitate, psihopatologie și comportamentul infracțional;
- Cunoașterea teoriilor psihologice actuale referitoare la indicatorii verbali și non-verbali care pot fi relaționați cu comportamentul simulant.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Utilizarea eficientă a cunoștințelor dobândite în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă
- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (specifice domeniului juridic , dar și interdisciplinare), cu respectarea palierelor ierarhice
- Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională

8. Conținut

8.1 Activități de autoinstruire (AI): unități de învățare	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Introducere în psihologie; domeniul psihologiei judiciare; știință și pseudoștiință în psihologia judiciară	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
2. Factori psihologici care influențează declarațiile martorilor în context legal: mecanisme cognitive (percepția, atenția și memoria); stresul și acuratețea mărturiei.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
3. Sugestibilitatea în context judiciar: factorii sugestivi și distorsiunile memoriei (amintirile false), modalități de diminuare a sugestibilității și de creștere a acurateței declarațiilor martorilor.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
4. Distorsiunile cognitive – implicații pentru luarea deciziilor în context judiciar (1).	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
5. Distorsiunile cognitive – implicații pentru luarea deciziilor în context judiciar (2).	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
6. Personalitate, psihopatologie și comportament infracțional.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
7. Intervievarea copiilor în context judiciar (1): particularități ale dezvoltării cognitive a copiilor cu relevanță în activitatea judiciară; copilul ca martor – sugestibilitatea copiilor.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
8. Intervievarea copiilor în context judiciar (2): tehnici de audiere.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA

8.1 Activități de autoinstruire (AI): unități de învățare	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
9. Detectia minciunii și a comportamentului simulant (1): comportamentul nonverbal și simularea, metode de investigare a comportamentului nonverbal asociat cu minciuna, indicatori verbali individuali ai simulării.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
10. Detectia minciunii și a comportamentului simulant (2): instrumente de detectare a minciunii folosite de profesioniști și cercetători.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
11. Victimele infracțiunilor - o perspectivă psihologică.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
12. Copilul ca victimă a abuzului.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
13. Delincvența juvenilă: aspecte privind dezvoltarea cognitivă și morală în adolescență; comportamentul antisocial și delincvența juvenilă; tulburări psihice și infracționalitatea la minori.	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA
14. Expertiza psihologică judiciară	Autoinstruire, studiu individual după bibliografie	2 ore; suport de curs - elaborat de psih. dr. Daniela BULIGA

Bibliografie

- Bartol, C.R., & Bartol, A.M. (2015). Psychology and Law. Research and Practice, Thousand Oaks: Sage Publications.
- Brewer, N., & Bradfield Douglas, A. (Eds.). (2019). Psychological Science and The Law, New York: Guilford Press.
- Brewer, N., & Williams, K.D. (2005). Psychology and Law. An Empirical Perspective. New York: Guilford Press.
- Brown, J., & Horvath, M.A.H. (2022). The Cambridge Handbook of Forensic Psychology, Cambridge University Press.
- Carson, D., & Bull, R. (2003). Handbook of Psychology in Legal Contexts, John Wiley & Sons.
- Donohue, W.O., & Levensky, E. (Eds.) (2003). Handbook of Forensic Psychology, Elsevier Academic Press.
- Groza, G. (2019). Psihologie aplicată în procesul penal, București: Universul juridic.
- Memon, A., Vrij, A., & Bull, R. (2003). Psychology and Law. Truthfulness, Accuracy and Credibility, John Wiley & Sons.
- Pivniceru, M.M., & Luca, C. (coord.) (2024). Ghid de audiere a copilului în procedurile judiciare, București: Editura Hamangiu.
- Pöhl, R.F. (Ed.) (2017). Cognitive illusions. Intriguing phenomena in thinking, judgement and memory, New York: Routledge.
- Ridley, A.M., Gabbert, F., & La Roy, D.J. (Eds.) (2013). Suggestibility in Legal Contexts. Psychological Research and Forensic Implications, John Wiley & Sons.
- Toma, R.A., & Sava, A.F. (2025). Fundamente ale psihologiei judiciare. Iași: Polirom.
- Visu-Petra, G., Buta, M., & Visu-Petra, L. (2016). Psihologia copilului în context judiciar: fundamente teoretice și aplicative. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- Vrij, A. (2024). Detectia minciunii și a comportamentului simulant: dileme și oportunități, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- Westcott, H.L., Davies, G.M., & Bull, R.H.C (2002). Children's Testimony. A Handbook of Research and Forensic Practice. John Wiley & Sons.
- Zamir, E., & Teichman, D. (2014). The Oxford Handbook of Behavioral Economics and the Law.

8.2 Seminar față în față (SF), Seminar în sistem de tutorat (ST), Activități aplicative (L, LP, P)	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Seminar introductiv / de organizare. Știință și pseudoștiință în psihologia judiciară.	Explicare. Răspunsuri la întrebări. Expunere interactivă.	2 ore; Prezentarea tematicii și cerințelor disciplinei.
2. Factori psihologici care influențează declarațiile martorilor în context legal: mecanisme cognitive subiacente (percepția, atenția și memoria) și distorsiuni care pot să apară la nivelul acestora; sugestibilitatea și efectele acesteia în context judiciar.	Prezentări realizate de studenți. Întrebări. Explicații. Aplicații	2 ore Referințe: (1), (2), (3), (4), (5), (6)
3. Audierea copiilor în context judiciar: particularități ale dezvoltării cognitive a copiilor cu relevanță în activitatea judiciară; copilul ca martor, sugestibilitatea copiilor; tehnici de audiere.		2 ore Referințe: (21), (22), (23), (24), (25)
4. Distorsiunile cognitive – implicații asupra luării deciziilor în context judiciar.	Prezentări realizate de studenți. Întrebări. Explicații. Aplicații	2 ore Referințe: (7), (8), (9), (10)

8.2 Seminar față în față (SF), Seminar în sistem de tutorat (ST), Activități aplicative (L, LP, P)	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
5. Personalitate, psihopatologie și comportament infracțional.		2 ore Referințe: (11), (12), (13), (14), (15)
6. Detecția minciunii și a comportamentului simulant: comportamentul nonverbal și simularea, indicatori verbali individuali ai simulării, metode de investigare a comportamentului nonverbal asociat cu minciuna.	Prezentări realizate de studenți. Întrebări. Explicații. Aplicații	2 ore Referințe: (16), (17), (18), (19), (20), (21)
7. Test	Evaluare	2 ore

Bibliografie

Bartol, C.R., & Bartol, A.M. (2015). Psychology and Law. Research and Practice. Thousand Oaks: Sage Publications (Cap. 5 Eyewitness evidence). (1)

Brewer, N., & Bradfield Douglas, A. (Eds.). (2019). Psychological Science and The Law, New York: Guilford Press (Cap. 5 – Eyewitness memory, Cap. 8 – False memory). (2)

Brewer, N., & Williams, K.D. (2005). Psychology and Law. An Empirical Perspective. New York: Guilford Press (Cap. 4 – Eyewitness recall and testimony; Cap. 7 – False memories). (3)

Donohue, W.O., & Levensky, E. (Eds.) (2003). Handbook of Forensic Psychology, Elsevier Academic Press. (Cap. 22 - Issues in eyewitness testimony). (4)

Memon, A., Vrij, A., & Bull, R. (2003). Psychology and Law. Truthfulness, Accuracy and Credibility, John Wiley & Sons (Cap. 6 - Psychological factors in eyewitness testimony; Cap. 7 – False memories). (5)

Ridley, A.M., Gabbert, F., & La Roy, D.J. (Eds.) (2013). Suggestibility in Legal Contexts. Psychological Research and Forensic Implications, John Wiley & Sons (Cap. 2 – The misinformation effect: past research and recent advances; Cap. 4 – Suggestibility and memory conformity; 10 – Suggestibility and witness interviewing using the Cognitive Interview and NICHD Protocol). (6)

Brewer, N., & Bradfield Douglas, A. (Eds.). (2019). Psychological Science and The Law, New York: Guilford Press (Cap. 2 – Cognitive bias in legal decision making). (7)

Zamir, E., & Teichman, D. (2014). The Oxford Handbook of Behavioral Economics and the Law (Cap. 26 – Judicial decision-making. A behavioral perspective; Cap. 14 – The hindsight bias and the law in hindsight). (8)

Peer, E., & Gamliel, E. (2013). Heuristics and biases in judicial decisions, Court Review, vol. 49. (9)

Guthrie, C., Rachlinski, J.J., & Wistrich, A.J. (2002). Judging by Heuristic: Cognitive Illusions in Judicial Decision Making, Cornell Law Faculty Publications. Paper 862. (10)

Brewer, N., & Bradfield Douglas, A. (Eds.). (2019). Psychological Science and The Law, New York: Guilford Press (Cap. 15 – Aggression, violence and psychopathy). (11)

Brown, J., & Horvath, M.A.H. (2022). The Cambridge Handbook of Forensic Psychology, Cambridge University Press (Cap. Personality; Cap. Cognitive theories of crime). (12)

Donohue, W.O., & Levensky, E. (Eds.) (2003). Handbook of Forensic Psychology, Elsevier Academic Press. (Cap. 18 - What every forensic psychologist should know about psychopathic personality). (13)

Groza, G. (2019). Psihologie aplicată în procesul penal, București: Universul juridic. (cap. IV – Unele tulburări mintale asociate cu infracționalitatea). (14)

Turi, A., Hurezan, L., & Visu-Petra, L. (2025). Delinvența la adult. Personalitatea și comportamentul infracțional. In R.A. Toma & A.F. Sava, A.F. (coord.), Fundamente ale psihologiei judiciare, Iași: Polirom (15)

Bartol, C.R., & Bartol, A.M. (2015). Psychology and Law. Research and Practice. Thousand Oaks: Sage Publications (Cap. The investigative process. Detection of deception, interrogations, false confessions and the polygraph). (16)

Brewer, N., & Williams, K.D. (2005). Psychology and Law. An Empirical Perspective. New York: Guilford Press (Cap. 3 – Deception detection). (17)

Carson, D., & Bull, R. (2003). Handbook of Psychology in Legal Contexts, John Wiley & Sons. (cap. 1.2 - The assessment and detection

of deceit). (18)

Donohue, W.O., & Levensky, E. (Eds.) (2003). Handbook of Forensic Psychology, Elsevier Academic Press (Cap. 26 - Nonverbal detection of deception in forensic contexts). (19)

Memon, A., Vrij, A., & Bull, R. (2003). Psychology and Law: Truthfulness, Accuracy and Credibility, John Wiley & Sons. (Cap. 2 – Telling and detecting lies). (20)

Vrij, A. (2024). Detectia minciunii si a comportamentului simulant: dileme si oportunitati, Cluj-Napoca: Editura ASCR. (21)

Brewer, N., & Bradfield Douglas, A. (Eds.). (2019). Psychological Science and The Law, New York: Guilford Press (Cap. 7 – Child witnesses). (22)

Garber, B.D. (2010). Developmental Psychology for Family Law Professionals. Theory, Application and the Best Interests of the Child, New York: Springer Publishing. (23)

Gould, J.W., & Martindale, D.A. (2007). The Art and Science of Child Custody Evaluations, New York: Guilford Press. (Cap. 6 – Interviewing children). (24)

Westcott, H.L., Davies, G.M., & Bull, R.H.C (2002). Children's Testimony. A Handbook of Research and Forensic Practice. John Wiley & Sons (Cap. Cognitive Underpinning of Children's Testimony; Children's Source Monitoring; The Construction of False Events in the Memory; Children's Suggestibility Research: Implications for the courtroom and the Forensic Interview). (25).

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei asigură dobândirea de cunoștințe de psihologie relevante în activitatea profesională în sistemul judiciar.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)	100	
	Forma de evaluare		Verificare mixtă	
	Pondere		100	
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da	
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Test	50	Da
		Portofoliu	40	Nu
		Verificare orală periodică	10	Nu

10.2 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

--	--

10.3 Standard minim de performanță

Se consideră promovat studentul care obține cumulat (la evaluarea pe parcurs + test docimologic) cel puțin nota 5 (cinci). Pentru atingerea acestui minim se va lua în considerare și 1 (un) punct din oficiu (reprezentând 10% din nota finală)

Pentru a evita repetarea activității aferente acestei materii în anii următori, este obligatoriu ca studenți să nu aibă mai mult de 2 absențe la seminar (echivalentul a 4 ore de seminar).

Data completării,

**Coordonator Disciplină,
Specialist Dr. DANIELA-GEORGETA BULIGA**

Data avizării în departament,

**Coordonator Centru ID/IFR,
Lect. Dr. DESPINA-MARTHA ILUCA**